

ILUCIDARE

HORIZON
2020

Creative
Europe

PRESS RELEASE

ESIMEST KORDA VÄLJAANTAVALE ILUCIDARE ERIPREEMIALE KANDIDEERIVAD KUUS KULTUURIPÄRANDIST JUHITUD PROJEKTI

Brüssel, 28. mai 2020

ILUCIDARE konsortsium, Euroopa Komisjon ja Europa Nostra on välja valinud kuus projekti, mis kandideerivad ILUCIDARE eripreemiale. Eripreemiat antakse Euroopa kultuuripärandi ja Europa Nostra auhinnana välja esimest korda. Kuus välja valitud projekti on kogu Euroopas silmapaistvad näited pärandist juhitud innovatsioonist ja rahvusvahelistest suhetest.

Kuus eriauhinnale kandideerivat projekti on järgmised:

Kultuuripärandist juhitud innovatsioon

- Smart Heritage City, PRANTSUSMAA/PORTUGAL/HISPAANIA
- St. John's Bulwark, 's-Hertogenbosch, HOLLAND
- **Eesti trüki- ja paberikunstimuseum TYPA, Tartu, EESTI**

Kultuuripärandist juhitud diplomaatilised suhted

- Archaeology for a young future, ITAALIA/SÜÜRIA
- The Friends of Czech Heritage, SUURBRITANNIA
- The Oppenheim House, Wrocław, POOLA

“Kuus ILUCIDARE eriauhinnale kandideerivat projekti tõestavad, et pärandit peetakse oluliseks ning et kultuuripärand loob Euroopale lisaväärtust. Ühendades tänapäevaseid ja ajaloolisi tövõtteid, luues tiptasemel lahendusi ja kapitaliseerides kultuuripärandit, et soodustada inimestevahelist dialoogi ja ühiseid arusaamu, näitavad need projektid, kuidas kultuuripärand võib olla strateegiline allikas uuendusliku, loova, avatud ja koostööl põhineva ühiskonna loomisel. ILUCIDARE konsortsiumi nimel avaldan kiitust välja valitud projektidele nende tähelepanuväärse töö ja pühendumuse eest. Loodame, et teie edulood inspireerivad ja hõlbustavad kultuuripärandi innovaatilist kaasamist jätkusuutlikusse arengusse ja kultuurivahetusse nii Euroopas kui ka kaugemal.” - **Koen Van Balen**, ILUCIDARE projektikoordinaator (KU Leuven, Belgia).

“ILUCIDARE eripreemia nominendid illustreerivad seda, kuidas kultuuripärand seob omavahel meie mineviku, meie oleviku ja meie tuleviku. Nad tõestavad, et Euroopa kultuuripärandil on tohutult potentsiaali innovatsiooni edendamiseks ja ELi positiivse rolli tugevdamiseks rahvusvahelise kultuurikoostöö kaudu. Praegusel katsumusterikkal ajal on need kuus ILUCIDARE eripreemiale kandideerivat projekti meile kõigile inspiratsiooniks. Nad on 'talentide Euroopa' tõelised tähed. Nüüd, rohkem kui kunagi varem, peame me kaasama ja ühendama kultuuri, pärandit, innovatsiooni ja teadustööd ning tugevdama oma globaalset partnerlust. Õnnitlen esikuuikuisse jõudnuid, kes näitavad, et kultuuripärand on võimas katalüsaator Euroopa taastamiseks ja taaselustamiseks.” - **Mariya Gabriel**, Euroopa innovatsiooni, teadusuuringute, kultuuri, hariduse ja noorsootöö volinik.

Kaks ILUCIDARE eripreemia saajat avalikustatakse 2020. aasta sügisel. Preemiad antakse välja pärandist juhitud innovatsiooni ja pärandist juhitud suhtekorralduse kategooriates.

Kuus eripreemiale nomineeritud projekti on inspiratsiooniks ILUCIDARE kogukonnas - mitte ainult oma kaaskondsetele vaid ka otsustajatele - toetamaks pärandit kui dünaamilist ja loomingulist valdkonda. ILUCIDARE eripreemia välja andmist sponsoreerivad Loov [Euroopa kultuuri](#)- ja audiovisuaalsektori programm ning Euroopa Liidu teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogramm [Horisont 2020](#).

PRESS CONTACTS

ILUCIDARE

Clémentine Daubeuf,
Communication manager
cdaubeuf@keanet.eu
+32 2 289 26 09

Europa Nostra

Lorena Aldana, European Policy
Coordinator
lao@europanostra.org,
M +32 496 73 82 46

European Commission

Susanne Conze,
susanne.conze@ec.europa.eu
+32 2 298 02 36

FIND OUT MORE

[ILUCIDARE website](#)

[Photos](#) and [Videos](#)

[Europa Nostra website](#)

ABOUT KUUEST VÄLJAVALITUD PROJEKTIST

Kultuuripärandist juhitud innovatsioon

[Smart Heritage City, PRANTSUSMAA/PORTUGAL/HISPAANIA](#)

Smart Heritage City on euroopasisese koostöö ja ELi rahalise toega sündinud ettevõtte, mis on loonud tehnoloogilise lahenduse ajalooliste linnakeskuste haldamise parendamiseks. Nende meetodit on testitud Hispaania linna Ávila peal. Lahenduse loomise taga on seitse institutsiooni Hispaaniast, Prantsusmaalt ja Portugalist. "See projekt on suurepärase näide pärandist juhitud innovatsioonist - loodud on sensorite võrgustik, mis on ühendatud isediagnoosiva veebipõhise ja avatud lähtekoodiga hindamistöriistaga. Samas on see projekt ka näide innovatsiooni omakstegemisest, kuna see kohaldab teistel aladel loodud tehnoloogia pärandvaraga. Nutikas ja originaalne lahendus tegeleb muinsuskaitse erinevate aspektidega terviklikul viisil, lahendades ka keskkonna- ja turvaprobleeme ning tagades sellega tõhusama otsustusprotsessi. Sel lahendusel on palju potentsiaali jõuda teistesegi linnapärandi kontekstidesse üle Euroopa," täheldas ILUCIDARE hindamiskomisjon.

Kontaktisik: Rosa Ruiz Entrecanales, arheoloog, Avila linnavalitsus ; <mailto:rruiz@ayuntavila.com>; +34 630479896

St. John's Bulwark, 's-Hertogenbosch, HOLLAND

Selle konserveerimisprojekti käigus on taastatud ja ümberkujundatud 16. sajandi kaitsevall 's-Hertogenboschi linnas. Taastati ja säilitati originaalstruktuuri säilmed ja täiendati neid nüüdisdisaini ja -materjalidega. Teisaldatav tamm kaitseb konstruktsiooni talviste ja kevadiste üleujutuste eest. Võimalik on paigaldada ka eriti kõrgeid tõkkeid, et kaitserajatist ülikõrge veetaseme eest kaitsta. "See projekt on särav näide sellest, kuidas uued teadmised ja uued ideed tekivad erialade ristumisel. Sel konkreetsel juhul on tegu traditsioonilise konserveerimise ning modernse visualiseerimise ja disainiga. Restaureerimise innovaativsus peitub ajaloolise ehitise kvaliteetses rehabiliteerimises, võttes arvesse tänapäevaseid probleeme nagu veeohtus ja kliimamuutuste mõju." - ILUCIDARE hindamiskomisjon

Kontaktisik: Huibert Crijns, projektijuht, pärandiosakond, 's-Hertogenboschi linnavalitsus ; h.crijns@s-hertogenbosch.nl, +31 6511 43 884

Eesti trüki- ja paberikunstimuuseum TYPA, Tartu, EESTI

2006. aastal asutatud Eesti trüki- ja paberikunstimuuseum TYPA on pühendunud erialase pärandi säilitamisele ja rahvusvaheliste suhete edendamisele. Muuseum kogub, taastab ja eksponeerib nii esemelist kui intellektuaalset Euroopa trüki- ja paberitööstuse pärandit.

Nii trüki- kui paberitööstus ja selle pärand on osa Euroopa ajaloost ja identiteedist. 15. sajandil Johannes Gutenbergi trükipressi leiutamisest alguse saanud trükirevolutsioon tõi kaasa teaduslase valgustumise ning uue ajastu mõtteviisis, kirjaoskuses ja globaalses kommunikatsioonis. TYPA muuseum kogub ja säilitab seda ühisvara uuenduslikul moel - omavahel on ühendatud traditsioonilised töövõtted ja kaasaegsed vahendid.

TYPA trüki- ja paberikunstimuuseumi kogu sai alguse hävimisohus trükitehnika päästeoperatsioonidelt. Hoiule võeti vanarauda määratud trükipressid ja tinatähed, masinad seati taas töökorda. Et tegu on töötava muuseumiga, saavad külastajad muuseumiekskursiooni käigus proovida paberivalmistamist, erinevate pressidega trükkimist ja seeläbi mõistavad paremini ajalooliste trüki- ja paberivalmistustehnikate olulisust. Töötav muuseum täidab samas ka

kunstistuudio rolli, mis loob tasakaalu praktilise kunstiõppe ning seadmete ja vaimuvara säilitamise vahel. Muuseum pakub huvilistele võimalust osaleda töötubades, kursustel ja teistel temaatilistel üritustel. TYPA trüki- ja paberikunstimuuseum rajab oma töötava muuseumi kontseptsiooniga teed nii Eesti kui ka laiemalt Balti regiooni ja Euroopa muuseumidele.

Muuseum edendab uuenduslikke kunstialaseid ja oskusjagamise võimalusi ning korraldab hulgaliselt kultuuriüritusi, võõrustab külaliskunstnike 'TYPA residency' programmi raames ning osaleb Euroopa Solidaarsuskorpuse projektides. Solidaarsuskorpuse kaudu jõuavad TYPAsse igal aastal mitu välisvabatahtlikku, kes aitavad kaasa rahvusvahelise koostöö korraldamises.

TYPA tegevus on fokuseeritud ennekõike trüki- ja paberikunsti ajaloole, aga omaks on võetud ka uusi lähenemisi. Kuigi TYPA ise kasutab pigem vanamoodsat tehnikat ja töövõtteid, saavad nad tänu koostööle teiste Tartu kunstistuudiotega pakkuda külaliskunstnikele ka tänapäevasemaid töövahendeid, näiteks CNC-pinki ja laserlöikurit. Muuseum leiab trüki- ja paberikunstnikele võimalusi ekperimenteerimiseks ja hübriidsete töömeetodite kasutamiseks. Sellise lähenemisega tõestavad nad, et traditsiooniline trükikunst ei ole surnud, vaid seda on võimalik siduda tänapäevaste lahendustega.

Muuseumi eduka tegevuse saladuseks on dünaamiline, multidistsiplinaarne ja euroopaülene töötajate ja koostööpartnerite võrgustik. Nende pühendumine alternatiivsete trüki- ja paberikunstivõtete avastamisele ja katsetamisele on aidanud edasi kanda neid töövõtteid ja meetodeid, mis oleksid piisava tähelepanuta jäädes kadumisohus. Nende saavutused küündivad üle traditsioonilise muuseumi lävendi.

"Eesti trüki- ja paberikunstimuuseum TYPA on hea näide pärandipõhisest innovatsioonist. Selle ainulaadne suutlikkust suurendav ja hariv tegutsemine toetab Euroopa hapra mittemateriaalse pärandi kollektiivset edasikandmist. Selle muuseumi innovaativsus peitub tema unikaalses kontseptsioonis, ajalooliste töövõtete ja tänapäevaste töövahendite kombineerimises ja avalikkuse kaasamise mudelis." - ILUCIDARE žürii

Kontaktisik: Lemmit Kaplinski, juhatuse liige, MTÜ TYPA, lemmit@typa.ee, +372 5118 619

Kultuuripärandist juhitud diplomaatilised suhted

[Archaeology for a young future, ITAALIA/SÜÜRIA](#)

Itaalia ja Süüria koolilapsed saavad selle algatuse käigus avastada oma kohaliku ajalugu arheoloogia kaudu ning virtuaalselt neid avastusi teineteisega jagada. See innovaatiline programm aitab 11-14-aastastel osalejatel mõista arheoloogia väärtust, avastada uusi paiku ja õppida põhjalikumalt tundma oma kodukohta. Veebipõhine õpilasvahetus andis paljudele õpilastele esimese kogemuse rahvusvahelises kultuurivahetuses ja aitas aru saada jagatud pärandi kontseptsioonist. "Archaeology for a Young Future on hea näide sellest, kuidas pärandikultuur aitab alustada inimeselt-inimesele dialoogi. See projekt edendab kultuuridevahelist vahetust ja ühist arusaama õpilaste, õpetajate ja kogukondade vahel Itaalias ja Süürias. See on väikesemahuline projekt alt üles lähenemise ja tagasihoidliku eelarvega, mis teeb idee kordamise võimalikuks igal pool üle Euroopa ja kaugemalgi," rõhutas ILUCIDARE žürii.

Kontaktisik: Stefania Ermidoro, juhataja, Associazione per la Valorizzazione dell'Archeologia e della Storia Antica (AVASA); director.avasa@gmail.com; +39 3349460177

[The Friends of Czech Heritage, SUURBRITANNIA](#)

Suurbritannias baseeruv ettevõtte Friends of Czech Heritage on vabatahtlikkusel põhinev algatus, mis tõstab teadlikkust Tšehhi kultuuripärandi olulisuse kohta ÜKS ja Tšehhis. Et ettevõtte rahalised ressursid on piiratud, toetatakse konserveerimisprojekte väikeste stiimulitoetustega. Nende töö kõigis aspektides tehakse koostööd kohalike ettevõtete, võimuorganite ja vabatahtlikega. Igal aastal tegutseb vähemalt viis kaheksaliikmelist tööühma, pühendades projektile vähemalt nädal aega. ILUCIDARE hindamiskomisjon kiitis ettevõtte avatud lähenemist: "Brittide ja tšehhide vahel on tihe usaldusele tuginev koostöö. Nende kogukonnakeskne fookus on samuti kiiduväärt."

Kontaktisik: Peter Jamieson, esimees, The Friends of Czech Heritage; jamieson42@waitrose.com; +44 (0)208 348 2662, +44 (0) 7903076183

[The Oppenheim House, Wrocław, POOLA](#)

Wrocław'i linna Saksamaa ja Poola vahelised suhted ning saksa-juudi pärand on Oppenheimeri fondi tegevuste fookuses. See multifunktsionaalne kultuurikeskus paistab silma baroki ja juugendstiili seinamaalingute fragmentidega, gootistiili ja renessansi kivifragmentidega ja gooti müüritisega, mis on oskuslikult restaureeritud. Paralleelselt restaureerimisega tehti uurimistööd selle maja saksa-juudi-poola sotsiaalse ajaloo kohta. "See projekt on hea näide sellest,

kuidas ühiseid arusaamu ja kultuuridevahelisi vahetusi saab muuta edasiviivamaks kultuuripärandi mitmekihilisuse paljastamisega. Samal ajal peegelduvad need väärtused ehitise konserveerimises endas. Tugev side konserveerimise ja paiga ajaloo vahel loovad originaalse konteksti, mis on kiiduväärt." - ILUCIDARE hindamiskomisjon

Kontaktisik: Agnieszka Smutek, avalike suhete juht, OP ENHEIM;
info@openheim.org, +48 601 656 335

ILUCIDARE ERIPREEMIADEST

Euroopa kultuuripärandi ja Europa Nostra auhindade ILUCIDARE eriauhinna eesmärk on leida ja propageerida parimaid kultuuripärandist juhitud innovaatilisi ja rahvusvahelist suhtlust arendavaid praktikaid ning toetada väljapaistvaid saavutusi.

[Euroopa kultuuripärandi ja Europa Nostra](#) auhindu veab Europa Nostra koostöös Euroopa Komisjoniga alates 2002. aastast ning nad on tunnustatud Euroopa kultuuripärandimaastikul tegutsejad. Mõlemad, nii Euroopa kultuuripärandi ja Europa Nostra auhinnad kui ka [ILUCIDARE projekt](#) on osa Euroopa komisjoni [Euroopa kultuuripärandi tegevusraamistikust](#), et toetada ja arendada [Euroopa kultuuripärandi](#) aasta 2018 pärandit. Mõlemad projektid panustavad pärandi kättesaadavusse ja osaletavusse, teadmiste ja teadustöö kaasmissse ning rahvusvahelise koostöö ja üleilmse partnerluse tugevdamisse läbi kultuuripärandi.

Et ILUCIDARE on kaasasutatud [Loov Euroopa](#) ja [Horisont 2020](#) programmi poolt, on see heaks näiteks, kuidas ELi programmide vahel sünergiat luues saab suurendada nende mõjukust.

Kandideeri järgmisele ILUCIDARE eripreemiale!

Nii nagu sel aastal, kuulutatakse kaks ILUCIDARE eriahinda välja ka aastal 2021: üks pärandist juhitud innovatsiooni kategoorias ja teine pärandist juhitud rahvusvaheliste suhete kategoorias. Eripreemia võitjad valitakse kõigi Euroopa kultuuripärandi ja Europa Nostra auhindade nelja kategooriasse esitatud projektide seast. 2021. aasta auhindadele saab end üles anda juba praegu, taotlusvorm on kättesaadav aadressil europeanheritageawards.eu. Esita oma projekt ning jaga meiega oma eriteadmisi ja edu!

Follow ILUCIDARE on social media

#ILUCIDARE #ILUCIDARESpecialPrizes

<https://ilucidare.eu>

ILUCIDARE is a European funded project which promotes heritage as a resource of innovation and international cooperation.

This project has received funding from the European Union's Horizon 2020 research and innovation programme under grant agreement No 821394.

The opinions expressed in this document reflect only the author's view and in no way reflect the European Commission's opinions. The European Commission is not responsible for any use that may be made of the information it contains.